

NTOG Kunstsalon

Als zwanger worden niet lukt en mensen melden zich bij de afdeling fertiliteit in het ziekenhuis, zijn ze ineens patiënt. Patiënt komt van het Latijnse *patientia*, dat naast lijden ook volharding en geduld betekent. Lijden leidt tot lijdzaamheid. Zo bezien zijn vrouwen tijdens een fertiliteitsbehandeling in volledig opzicht patiënt. Je moet lijdzaam ondergaan dat een proces dat zich eigenlijk thuis in ontspannen en plezierige setting af zou moeten spelen, nu een kwestie is geworden van abstracte klinische benadering met onderzoeken, kansberekeningen, doseringsschema's en stappenplannen. Dat vraagt heel veel *patientia*!

Kunstenares Nina Goedegebure liep tijdens haar fertiliteitsbehandeling tegen deze abstracties aan en worstelde met de kloof tussen de klinische benadering en haar eigen onzekere, emotionele belevingswereld. Ze gaf hier vorm aan in haar project NINA + FERTILITY waarin ze een aantal iconische fertiliteitsobjecten versierde met strass-steentjes. Deze beglitterde tampon is een onconventioneel beeld en roept direct een reactie op. Een bebloede tampon toont een menstruatie aan en is daardoor enerzijds een teken van vruchtbaarheid, en aan de andere kant bewijst het ook een uitgebleven zwangerschap en suggereert daarmee infertiliteit. Een verwarrende tweestrijd. Dit werk van Goedegebure is een visuele confrontatie tussen het banale van een tampon en het extravagante van de strass-steentjes. Je voelt het bizarre ongemak van een ambivalente haat-liefdeverhouding. Het drukt een beleving uit die in woorden niet zo duidelijk te vatten is. Goedegebure wil onderzoeken of er plek is voor kunst in patiënteninformatie.

Informatievoorziening voor patiënten is gericht op inzicht. Woorden, cijfers en grafische beelden verklaren het probleem, lichten de behandeling toe, noemen kansen en vervolgstappen. Kunst is een andere vorm van communicatie en zou een heel mooie aanvulling kunnen zijn op de abstracte medische informatie. Het inbrengen van esthetiek geeft een ander perspectief en op die manier kunnen we ook het gevoel en de beleving aanspreken. Een beeld dat herkenning oproept en steun, troost en aanmoediging biedt. Dat kan bijdragen aan (zelf)vertrouwen, acceptatie en geduld. Kunst voegt een extra dimensie toe aan lezen en denken. Een verbeelding om emoties te rechtvaardigen en zo aan te geven dat we als zorgverleners daar ook bewust van zijn. Kunst kan ongrijpbare aspecten via schoonheid uitdrukken en communiceren. Dat is de kracht van kunst! Wat mij betreft zouden we daar veel meer gebruik van moeten maken in aanvulling op de essentiële medische informatie.

Geduld is een bittere plant die zoete vruchten geeft. In dit geval is die vrucht niet gegarandeerd. Wat mooi als kunst daarin een steun kan zijn!

Daphne Voormolen, arts foetale geneeskunde WKZ
Stichting Kunst Salon

Colofon: Nina Goedegebure, *Oh No!* (2023), foto Wolf Maria Mulder